

Міністерство освіти і науки України
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
АГРОБІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

*Кафедра генетики, селекції і насінництва
сільськогосподарських культур*

**ЗАКЛАДАННЯ ПРОМИСЛОВОГО САДУ ТА
ЯГІДНИКА**

Методичні вказівки для самостійного виконання
індивідуального розрахункового завдання
з дисципліни «**Плодівництво**»
за кредитно-трансферною системою
організації навчального процесу для здобувачів
вищої освіти денної форми навчання

Галузь знань   20 – Аграрні науки та продовольство
Спеціальність   201 – Агрономія
Освітній рівень – Перший (бакалаврський)
Факультет   – Агробіотехнологічний

Біла Церква

2019

УДК 634.1

Рекомендовано до видання
науково-методичною комісією університету
(Протокол № 12 від 07.06.2019 р.)

Укладачі: **Л.А. Шубенко** – канд. с.-г. наук, асистент,
М.В. Лозінський – канд. с.-г.- наук, доцент

Закладання промислового саду та ягідника: методичні вказівки для самостійного виконання індивідуального розрахункового завдання з дисципліни «Плодівництво» за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу для здобувачів вищої освіти денної форми навчання / укладачі Л.А. Шубенко, М.В. Лозінський. Біла Церква, 2019. 33 С.

Методичні вказівки для самостійної роботи складено відповідно до програми навчальної дисципліни «Плодівництво» для студентів 3 курсу першого (бакалаврського) рівня, спеціальності Агрономія з метою забезпечення контролю знань за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу.

Рецензенти: **Роговський С.В.**, канд. с.-г. наук, доцент
Камінецька О.В., канд. екон. наук, асистент

© БНАУ, 2019

Передмова

Зосередження товарного виробництва плодів у господарствах обумовлює необхідність закладання промислового плодового насадження з інтенсивною технологією вирощування. Плодові насадження інтенсивного типу повинні забезпечувати ранні врожаї не менш як 20 т/га. Закладання такого саду потребує значних інвестицій, зокрема на придбання безвірусного садивного матеріалу, влаштування зрошувальної мережі, установлення шпалер, удобрення, будівництво холодильника. Економічна ефективність і окупність такого саду залежать від ряду чинників: технології закладання насадження (вибору місця і ґрунту, породно-сортового складу, сортопідщепних комбінацій, конструкції насадження), ринків збуту і конкурентоспроможності плодів, шляхів сполучення, наявності робочої сили, маркетингової діяльності тощо.

Якщо хоч один із чинників, наприклад добір сортів, не відповідає вимогам ринку за смаковою якістю плодів, рівень рентабельності різко знижується, виробництво продукції може бути збитковим, а наслідки для господарства катастрофічними. Тому інтенсивний промисловий сад, незалежно від його площі, доцільно закладати за проектами, що розробляють садопроектні установи, які мають відповідати за наслідки впровадження проекту.

Розробка проекту передбачає складання техніко-економічного обґрунтування, обстеження земельних угідь і зйомку рельєфу місцевості, агрохімічну характеристику ґрунту і підґрунтя, меліоративні роботи, організацію території саду, підготовку ґрунту, підбір порід і сортів, їх розміщення, конструкції крон і способи її формування, технологічні карти закладання саду і догляду за ним до вступу в промислове плодоношення, кошторис на виконання всіх робіт.

1. ЗАВДАННЯ ДЛЯ ВИКОНАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОЗРАХУНКОВОЇ РОБОТИ

Завдання складається і видається викладачем індивідуально для кожного студента. У ньому вказується зона вирощування (Степ, Лісостеп, Полісся), площа, породний склад, та конструкція саду. Завдання оформляється наступним чином:

Індивідуальне завдання «Проект закладання саду (або ягідника)»
Студент (прізвище, ім'я) _____
Курс _____ Група _____
Тема: Закладання промислового саду (ягідника) в зоні _____
Порода _____ Підщепа (сила росту)* _____
Площа _____
Схема садіння** _____

Примітки.* характеристику підщеп наведено в методичних вказівках «Підщепи плодкових культур»;

** рекомендовані схеми садіння плодкових культур подано в додатку 1.

2. ЕТАПИ ПРОЕКТУВАННЯ СТВОРЕННЯ БАГАТОРІЧНИХ НАСАДЖЕНЬ

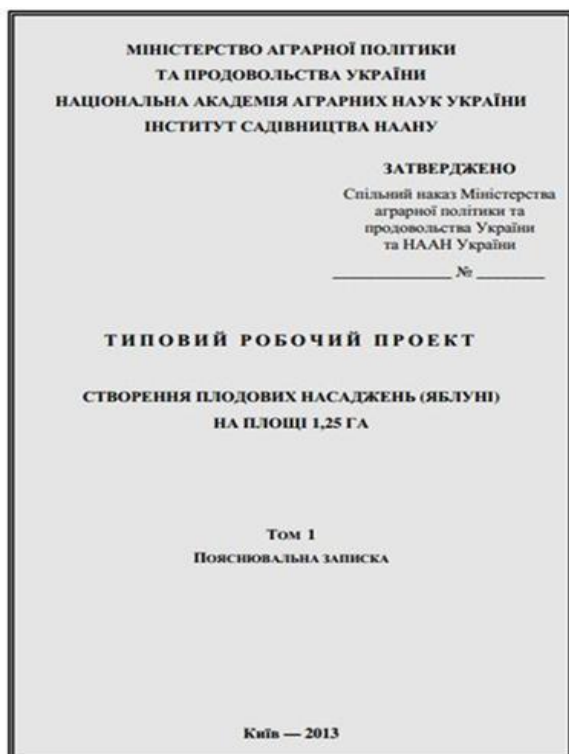
Багаторічне сільськогосподарське насадження це сільськогосподарське угіддя, що використовується під штучно створені деревні, кущові або трав'янисті багаторічні насадження, призначені для отримання врожаю плодово-ягідної продукції.

Закладання багаторічних насаджень це клопітка і багатоступенева робота, яка включає різносторонній розрахунок та

оформлення відповідної документації. Оформленням такої документації займаються спеціалізовані проектні організації. Розробка технічної документації відбувається відповідно до чинних законодавчих та нормативно-правових актів України. Проект багаторічних насаджень включає наступні розділи:

- документація на землю;
- результати агрохімічного аналізу ґрунту;
- аналіз кліматичних показників конкретної зони за 5 років;
- топографічна зйомка території;
- організація території (креслення);
- підбір технології вирощування (технологічні карти);
- потреба в зрошенні та протиградових сітках;
- інженерний та агрономічний супровід і консалтинг.

Робочі проекти агрозон складаються з перспективою їх освоєння за 1–3 роки. При цьому на великих площах нових насаджень проекти

часто складають на частину території, виходячи з фінансового забезпечення господарства. Складання робочого проекту (рис. 1) на всю територію агрозони на віддалену перспективу недоцільне, оскільки нині досить часто змінюються технології вирощування насаджень і догляду за ними, з'являються нові, продуктивніші сорти, що призводить до морального старіння проекту.

Рис. 1. Зразок титульної сторінки Типового проекту створення плодкових насаджень.

Рекомендована література

- 1.** Власюк С.Г., Бондаренко А.О. Садівництво і виноградарство.: навч. посібник. Київ: Вища шк., 1990. 374 с.
- 2.** Грицаєнко А.О. Плодівництво. Київ: Урожай, 2000. 430 с.
- 3.** Куян В.Г. Плодівництво. Житомир: Житомирський національний агроекологічний університет, 2009. 480 с.
- 4.** Мельник О.В. Інтенсивний яблуневий сад: закладання і догляд. Ч.1. Новини садівництва. Умань, 2017. № 3. С. 40.
- 5.** Підщепи плодових культур: методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Плодівництво» за кредитно-трансферною системою організації навчального процесу для студентів стаціонарної форми навчання / укладачі Л.А. Шубенко, В.Я. Сабадин, М.В. Лозінський, С.М. Кубрак. Біла Церква, 2018. 28 с.